

Asia: VN/13519/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan organisaatio

Lausunnonantajan organisaatio

Järjestö

Sosiaalihuoltolaki

1. Ovatko kotiin annettavia palveluja koskevat säännökset (19 §, 19 a § ja 19 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

2. Kotihoitoa ehdotetaan järjestettäväksi vuorokaudenajasta riippumatta (19 §:n 3 mom.). Onko tämä mielestänne kannatettava ratkaisu?

-

3. Ovatko ns. tavallista palveluasumista koskevat säännökset (21 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

4. Onko tavallista palveluasumista koskeva pykälä tarpeeksi selkeästi muotoiltu? Jos ei, miten sitä voisi muuttaa?

-

5. Ovatko hoiva-asumista koskevat säännökset (21 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

6. Löytyisikö tehostettu palveluasuminen –termin korvaajaksi jokin parempi ehdotus kuin hoiva-asuminen? Mikä?

-

7. Ovatko ehdotetun hoiva-asumispykälän palvelun saantikriteerit tarkoituksenmukaisia ja tarpeeksi selkeitä? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

8. Ovatko turvapalvelun toteuttamista koskevat säännökset (46 a §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

9. Pitääkö turva-auttajan olla sote-ammattihenkilö, vai riittääkö että hän on koulutuksensa ja kokemuksen perusteella sopiva, kuten lakiesityksessä ehdotetaan (46 a §)?

-

10. Ovatko kotihoidon henkilöstön riittävyden turvaamista koskevat säännökset (46 b § ja 49 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

11. Ovatko ns. hybridiasumista koskevat säännökset (46 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

-

Vanhuspalvelulaki

12. Onko mielestänne pitkäaikaisen laitoshoidon lakkauttaminen sosiaalihuollon yksiköissä iäkkäiden osalta onnistunut ratkaisu (14 §, 14 a §, 15 b §)?

-

13. Onko lakiehdotuksessa esitetty palvelusuunnitelman sisällön täsmentäminen tarpeellista (16 §)?

-

14. Onko lakiehdotuksessa esitetty omatyöntekijän tehtävien täsmentäminen tarpeellista (17 §)?

-

15. Onko lääkehoidon toteuttamista koskeva säännös mielestänne onnistunut (20 §:n 1 mom.)?

-

16. Onko mielestänne kannatettavaa, että seurantayhteenvedot julkaistaisiin toimintayksikkökohtaisina (24 a §)?

-

Koko lakipakettia koskevat kysymykset

17. Mitä haasteita näette säännösten toimeenpanossa? Onko lakiesityksellä riskejä?

Esityksessä puhutaan edelleen viriketoiminnanohjaajista ja viriketoiminnasta, joka poikkeaa täysin muiden toimialojen ja ihmisten kohdalla käytettävästä kielenkäytöstä. Muun väestön kohdalla tavataan puhua harrastus- vapaa-ajan, tai kulttuuritoiminnasta. Viriketoiminnan käsite on leimaava eriyttäessään tarpeettomasti vanhusväestöä muusta väestöstä.

18. Millaista tukea toivotte toimeenpanoon?

Hyvinvointialueille olisi saatava kulttuurihyvinvointikoordinaattori ja kulttuurihyvinvointi osaksi hyvinvointisuunnitelmia ja niiden toimeenpanoa, jotta kuntiin jäävä kulttuuritoimi olisi ammattimaisesti, suunnitelmallisesti ja siten vaikuttavasti osa kaikkea sosiaali- ja terveyshuoltoa ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Jokaiselle alueelle pitäisi saada myös asianmukainen kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjotin vanhustyön tarpeisiin.

19. Mitä muuta haluaisitte lausua esityksestä?

Kuten esityksessä todetaan, kulttuuriharrastukset ovat tärkeitä osallisuuden näkökulmasta. Vanhustyön kulttuurikirjaamisen malli on yksi hyvä tapa seurata ja siten turvata jokaisen vanhuksen kulttuuriosallistuminen. Eli jokaisen vanhuksen tietoihin kirjataan kulttuuriosallistuminen ja näin voidaan seurata hänen saamiaan kulttuuripalveluja ja myös mahdollisia kulttuurimieltymyksiä. Kulttuurilla ja taiteella on vahva yhteys terveyteen ja hyvinvointiin, mutta ihmisellä pitää olla saamaansa kulttuuritarjontaan jonkinlainen henkilökohtainen taidesuhde, jotta hyödyt toteutuvat. Suomeksi: hyvinvointia ei edistä sellaisen musiikin kuuntelu, josta ei pidä.

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry